

Ματώσανε οι σχίνοι

ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΣΑΓΚΑΤΟΣ

2019

Ματώσανε οι σχίνοι

(Στο δωμάτιο του Αλέξη...Ο Αλέξης κοιμάται)

Μητέρα: Αλεξάκο μου ξύπνα... Έλα Αλεξάκο μου ξύπνα...

Αλέξης: Άσε με ρε μαμά πια...Αργία είναι σήμερα! Δεν έχουμε σχολείο!

Μητέρα: Έχεις δίκιο, όμως είναι μεγάλη μέρα σήμερα για τη Χίο μας!

Αλέξης: Μαμά τα 'παιξες; Το θερινό ηλιοστάσιο είναι τον Ιούνιο. Οι μέρες τώρα καθώς πάμε προς τον χειμώνα μικραίνουν!

Μητέρα: Δεν εννοώ αυτό. Και μίλα πιο όμορφα! Ακούς εκεί «μαμά τα 'παιξες»!

Αλέξης: Ε αφού τα 'χεις παίξει! Εγώ φταίω;

Μητέρα: Σήμερα γιορτάζει η Χίος μας! Ξέρεις τι γιορτάζει η Χίος σήμερα Αλέξη;

Αλέξης: Ξέρω μαμά! Τα είπαμε και στο σχολείο!

Μητέρα: Ωραία! Χαίρομαι που προσέχεις στο μάθημα!

Αλέξης: Ε ναι! Είμαι πολύ προσεχτικός! Τον φάγαμε τον Μουσολίни. Τους πατήσαμε τους Ιταλούς! Τώρα άσε με να κοιμηθώ!

Μητέρα: Τι είναι αυτά που λες βρε; Ποιος Μουσολίни; Ποιοι Ιταλοί; Αυτά ήταν στην 28^η.

Αλέξης: Ε τώρα κι εσύ... για 15 μέρες κάνεις έτσι;

Μητέρα: Λοιπόν σήκω...αλλιώς θα φωνάξω τον πατέρα σου!

Αλέξης: Μη με απειλείς εμένα;

Μητέρα: Βρε άντε σήκω που μου 'μαθες και τις απειλές!

Αλέξης: Καλάαα! Πήγαινε κι έρχομαι σε λίγο!

(Ξαναπέφτει για ύπνο!!!)

.....

***Αλλαγή σκηνικού:** (Στην κουζίνα με την αδερφή του Αλέξη – Ο Αλέξης μπαίνει στην κουζίνα ακούγοντας τη)*

Μητέρα: Βγάλε πια αυτό το πράμα από τα αυτιά σου! Όλη μέρα με αυτό το πράμα ασχολείσαι!

Αλέξης: Ωωωω! Γκρίνια πια! Μμμμ...το σπασικλάκι σηματοφόρος είναι πάλι;

Χριστίνα: Όσα δεν φτάνει η αλεπου τα κάνει...πες το;

Μητέρα: Κρεμαστάρια!

Χριστίνα: Αμα για σου!

Μητέρα: Πες του Χριστίνα τι γιορτάζουμε σήμερα...

Χριστίνα: Να πρόσεχε στο μάθημα και στη γιορτή του σχολείου. Όλο μιλούσε με τα άντε μη πω!

Αλέξης: Όχι για πες...

(Μπαίνει και ο μπαμπάς....)

Μπαμπάς: Καλημέρα στα καλύτερα παιδιά του υποκόσμου!

Χριστίνα: Καλημέρα!

Μπαμπάς: Ετοιμαστείτε εσείς οι δυο να πάμε στην εκκλησία και στην παρέλαση!

Αλέξης: Εγώ βαριέμαι δεν θα έρθω!

Μπαμπάς: Βαριέσαι;

Αλέξης: Ναι! Δεν θα έρθω! Κάθε χρόνο τα ίδια και τα ίδια!

Μπαμπάς: Έτσι ε; Βαριέσαι... Και καλά... Δεν θες να έρθεις να δεις την αδερφή σου που είναι σηματοφόρος;

Αλέξης: Το σπασικλάκι; Τώρα μάλιστα! Πες μου κι άλλα και θα κλειδωθώ στο δωμάτιό μου!

Χριστίνα: Μπαμπά, τι ασχολείσαι μαζί του! Το παιδί είναι ... πες το...χαζό! Όπως και οι φίλοι του!

Αλέξης: Καλά. Τα λες αυτά γιατί σου έριξε χυλόπιτα ο Σίμος.

Μητέρα: Εεεε! Για σοβαρευτείτε!

Μπαμπάς: Μια αληθινή ιστορία θα σας πω και μετά θα αποφασίσεις μόνος σου αν πρέπει να έρθεις στην παρέλαση ή όχι...Έντιμο;

Αλέξης: Έντιμο! **(δίνουν χειραψία)**

Μπαμπάς: Κάποτε, πριν πολλά χρόνια στη Χίο ζούσε ένας οικογενειάρχης Χιώτης. Αγρότης ήταν! Καλλιεργούσε το μαστίχι με τη φαμίλια του. Από τους Ολύμπους ήταν! Δεν ήταν πλούσιος μα...τα κουτσοβόλευε!

Χριστίνα: Από το χωριό μας; Ποιος ήταν; Τον ήξερες;

Μπαμπάς: Περίμενε Χριστίνα! Μη βιάζεσαι!

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Η επανάσταση στην Ελλάδα είχε ξεκινήσει.

Αλέξης: Όπα...ποια επανάσταση;

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Η επανάσταση του 1821.

Στη Χίο τότε ζούσαν 117.000 Έλληνες, 3.000 Οθωμανοί Τούρκοι και 100 Εβραίοι. Με τον στόλο τους, το εμπορικό τους δαιμόνιο και τη διπλωματία τους, οι Χιώτες κυριαρχούσαν στη Μαύρη Θάλασσα, το Αιγαίο και τη Μεσόγειο.

Αλέξης: Μάγκες οι Χιώτες!

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Το γεγονός αυτό ώθησε τον Σουλτάνο να παραχωρήσει στο νησί πολλά προνόμια, που άγγιζαν το καθεστώς αυτονομίας του νησιού.

Χριστίνα: Τι σημαίνει αυτονομία;

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Αυτονομία σημαίνει ότι οι κάτοικοι του νησιού μπορούσαν να αποφασίζουν μόνοι τους για τη ζωή τους. Να είναι πιο ελεύθεροι και ανεξάρτητοι από τους Οθωμανούς. Βεβαια δεν έλειπαν και περιπτώσεις που οι πασάδες που ήταν στη Χίο ήταν σκέτοι τύραννοι.

Κάποτε στους Ολύμπους της Χίου...

Αλλαγή σκηνικού: (Ο κυρ Γιώργης εμφανίζεται με τον γάιδαρό του)

Κυρ-Γιώργης: Ντε βρε Κυριάκο... άντε! (μιλάει στον γάιδαρο). Άντε και φτάνουμε σπίτι...κουράγιο!

Δες τον τόπο μας Κυριάκο πόσο πλούσιος και εύφορος είναι! Τυχερός που γεννήθηκες σε τούτα εδώ τα χώματα!

Κώτσος: Καλησπέρα κυρ Γιώργη. Στον γάιδαρο μωρέ μλεις;

Κυρ-Γιώργης: Καλή παρέα το ζωντανό Κώτσο! Βλέπεις τα αυτιά του; Ακούει και δεν αντιμιλάει...

Κώτσος: Πάντως δίκιο έχεις. Ευλογημένος ο τόπος μας, η Χιο μας! Και πορτοκάλια έχουμε και μανταρίνα έχουμε και ελιές και όλα τα καλά! Και πάνω από όλα το μαστίχι: Αλήθεια πώς πάει κυρ-Γιώργη; Μαστίχι τρέχει;

Κυρ-Γιώργης: Τρέχει ρε Κώτσο. Δεν βλέπεις; Το ζωντανό ίσα που περπατάει!

Κώτσος: Μπράβο κυρ Γιώργη! Άντε κρύψτο, μη στο πάρουν οι Οθωμανοί.

Κυρ-Γιώργης: Εσύ πού ήσουν και είσαι έτσι δα;

Κώτσος: Πού να ήμουν...καταναγκαστικά έργα στον Βαχίτ Πασά! Φτιάχνουμε την οχύρωση του κάστρου. Με το ζόρι...σκλάβους μας κατάντησε.

Κυρ-Γιώργης: Τόσα χρόνια, τόσο σκληρό πασά ποτέ δεν είχαμε!

Κώτσος: Ναι. Προχτές λένε στρατιώτες του πήγαν στο Πυργί και άρπαξαν όλη τη σοδειά του Κολόμβου. 400 κιλά μαστίχα! Εκείνος πήγε να αντισταθεί και τον μαχαίρωσαν.

Κυρ-Γιώργης: Ο ούργιος! Είναι καλά;

Κώτσος: Όχι!

Κυρ-Γιώργης: Σύνεση και όχι αντίδραση Κώτσο! Σύνεση κι όχι αντίδραση! Έτσι επιζηήσαμε και ευημερήσαμε τόσα χρόνια.

Κώτσος: Ως πότε κυρ Γιώργη! Ως πότε; Θα δουλευουμε εμείς, να μας τα παίρνουν αυτοί;

Κυρ-Γιώργης: Άδικη η ζωή Κώτσο. Άδικη! Άντε Κώτσο...Καλό αντάμωμα!

.....

Αλλαγή σκηνικού: (Στο σπίτι... – Η κυρα-Ισμήνη πλέκει...)

Κυρα-Ισμήνη: Γιώργη μου γύρισες;

Κυρ-Γιώργης: Ε γύρισα...για να με βλέπεις γύρισα! Αλέξανδρε πήγαινε να ξαρματώσεις τον Κυριάκο και τον κούρασα τον καημένο σήμερα!

Αλέξανδρος: Ε δεν πειράζει πατέρα... γι αυτό δεν είναι τα γαιδούρια;

Κυρ-Γιώργης: Κανένα ζώο δεν γεννήθηκε για να υπηρετεί τον άνθρωπο! Να το θυμάσαι αυτό! Κι αν τα χρησιμοποιούμε δεν πρέπει να τα ταλαιπωρούμε, κι αν τα ταλαιπωρούμε πρέπει να τα ανταμείβουμε!

Κυρα-Ισμήνη: Γιώργη ήρθε η Φωτεινή και μου έφερε άσχημα χαμπέρια!

Κυρ-Γιώργης: Ήντα πάλι;

Κυρα-Ισμήνη: Ετοιμάζουν λέει κάποιοι Χιώτες εξέγερση.

Κυρ-Γιώργης: Τρελάθηκαν μωρέ; Βλέπουν τι γίνεται στην υπόλοιπη Ελλάδα και ξεσηκώνονται! Επειδή επαναστάτησε η Ρούμελη ...

Κυρα-Ισμήνη: Έμαθες για τον Κολόμβο;

Κυρ-Γιώργης: Έμαθα! Άσχημα χαμπέρια είναι αυτά!

Κυρα-Ισμήνη: Έλα να σου βάλω να φας...

Αλέξανδρος: Μπαμπά έρχεται βροχή...*(είναι στο παράθυρο και βλέπει)*

Κυρ-Γιώργης: Άντε βρε Αύγουστο μήνα! Κάτσε και φάε κι άσε τις ανοησίες! Μου γινες και καιροσκοπός!

Αλέξανδρος: Άμα σου λέω εγώ... το μυρίζω στον αέρα!

Κυρ-Γιώργης: Άμα βρέξει , θα στις βρέξω!

Αλέξανδρος: Γιατί;

Κυρ-Γιώργης: Γιατί άμα βρέξει θα μου χαλάσει το μαστίχι!

Αλέξανδρος: Κι εγώ τι φταίω;

Κυρ-Γιώργης: Φταις γιατί είσαι γρουσουζής! Τρώγε και μη μιλάς!

Κυρα-Ισμήνη: Μη λες το παιδί γρουσουζή!

Αλέξανδρος: Μα...

Κυρ-Γιώργης: Τρώγε... Βρεεεε!

.....

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: 7 μήνες αργότερα – 11 Μαρτίου 1822 : Κάποιοι Χιώτες ετοιμάζουν εξέγερση κατά του Βαχίτ Πασά!

Αλλαγή σκηνικού: (Σε έναν καφενέ...)

Αντώνης: Λοιπόν, πόσοι έχουμε μαζευτεί;

Παντελής: 3000 περίπου.

Αντώνης: Μωρέ σε νησί με 110.000 κατοίκους μόνο 3000 βρέθηκαν να στηρίξουν την επανάσταση;

Μαρκέλλος: Αντώνη, οι προύχοντες δεν μπαίνουν στον αγώνα!

Αντώνης: Το 'ξερα! Αλλά ήλπιζα ότι θα έβαζαν παραπάνω την πατρίδα από το χρήμα!

Παντελής: Φοβούνται μη χάσουν τα προνόμιά τους και ... τη ζωή τους!

Φώτης: Δύσκολα πράγματα ζητάς Αντώνη! Γιατί να ρισκάρουν αυτοί; Ήντα τους λείπει; Για πες μας ρε Μαρκέλλο. Γιατί δεν μπαίνετε εσείς οι πρόκριτοι στην εξέγερση; Ήντα φοβάστε;

Μαρκέλλος: Είσαι τρελός μου φαίνεται. Η Χίος βρίσκεται σχεδόν δύο μίλια από τη Μικρασιατική ενδοχώρα. Κάθε απόπειρα εξέγερσης είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Τα τουρκικά στρατεύματα θα έρθουν να μας πνίξουν! Όλους θα μας σκοτώσουν!

Αντώνης: Φτηνές δικαιολογίες!

Μαρκέλλος: Βάζετε σε κίνδυνο όλο το νησί μα κυρίως τους εαυτούς σας!

Αντώνης: Μη νοιάζεσαι για εμάς μα για τα κτήματά σου! Στο καλό να πας και να μας γράφεις!

Παντελής: Δεν έπρεπε να του μιλήσεις έτσι.

Αντώνης: Άστον να πάει στο καλό! Δεν τους μπορώ πια. Ο Λυκούργος έχει έρθει με τους άντρες του;

Φώτης: Ναι. Κρύβονται στα Θυμιάνα. 1500 έφερε.

Αντώνης: Ωραία! Θα μας στείλει και η κεντρική κυβέρνηση βοήθεια, οπότε όλα θα πάνε καλά! Τουφέκια έχουμε;

ΟΛΟΙ: Έχουμε!

Αντώνης: Μπαρούτι έχουμε;

ΟΛΟΙ: Έχουμε!

Αντώνης: Βόλια έχουμε;

ΟΛΟΙ: Έχουμε;

Αντώνης: Σπαθιά έχουμε;

ΟΛΟΙ: Έχουμε...

Αντώνης: Θάρρος έχουμε;

ΟΛΟΙ: Έχουμε!

Αντώνης: Άντε λοιπόν πάμε να λευτερωθούμε! Πάμε να διώξουμε τους Οθωμανούς από τη Χίο μας!

.....

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Δυστυχώς η βοήθεια από την κυβέρνηση άργησε να' ρθει. Οι δυο ηγέτες της εξέγερσης ο Αντώνης Μπουρνιάς και ο Λυκούργος Λογοθέτης τοσάκωνονταν, οι πλούσιοι Χιώτες δεν βοήθησαν... Η εξέγερση απέτυχε! Ο ξεσηκωμός του εύφορου νησιού εξαγρίωσε το Σουλτάνο. Έτσι, ο Οθωμανικός στόλος υπό την ηγεσία του Καρά Αλί έπλευσε προς την Χίο για να καταστείλει την επανάσταση και αποβίβασε περί τους 7.000 στρατιώτες από τη Μικρά Ασία.

Αυτό που ακολούθησε δεν το χωράει ανθρώπου νους...

Απρίλιος 1822: Ο Σουλτάνος μαθαίνει το νέο της εξέγερσης...και γίνεται Τούρκος!

Αλλαγή σκηνικού: (Στο σαράι... ο Σουλτάνος κάθεται αναπαυτικά στην πολυθρόνα του και καινίζει αργιλέ)

Σουλτάνος: Ετόλμησαν να ενατιωθούν στην εξουσία μου;

Τερίμ: Ετόλμησαν οι ούργιοι Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Ετόλμησαν να αμφισβητήσουν την κυριαρχία μας;

Τερίμ: Ετόλμησαν οι τιποτέτιοι Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Ετόλμησαν να καταχραστούν τη γενναιοδωρία μου;

Τερίμ: Ετόλμησαν οι ποταποί Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Ετόλμησαν να με ρεζιλέψουν;

Τερίμ: Ετόλμησαν οι τζιτζιφιόγκοι Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Θα τους δώσω ένα καλό μάθημα. Έτσι για παραδειγματισμό! Για να μην τολμήσουν να επιχειρήσουν ξανά κάτι τέτοιο! Θα δουν τη δύναμή μου! Χιώτες...άπληστοι!

Τερίμ: Άπληστοι και πονηροί Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Στείλε τον στρατό να δώσει ένα καλό μάθημα υποταγής στους ανυπάκουους! Μα τον Αλλάχ δεν θα αφήσω κανέναν ατιμώρητο! Θα καθαρίσω το νησί από τους ανάξιους κατοίκους του.

Τερίμ: Μάλιστα Σουλτάνε μου!

Σουλτάνος: Άντε τώρα! Φεύγα! Φεύγα και ετοίμασε τα στρατεύματα! Θέλω να χυθεί αίμα!

Τερίμ: Όπως διατάξατε Σουλτάνε μου!

.....

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Με την άφιξη του μεγάλου εχθρικού στόλου οι ελληνικές δυνάμεις αποχώρησαν από το νησί. Χωρίς σημαντική αντίσταση ο Οθωμανικός στρατός προχώρησε σε εκτεταμένες λεηλασίες και σφαγές άμαχου πληθυσμού, παρόλο που η συντριπτική πλειονότητα του νησιού δεν έκανε τίποτα για να προκαλέσει τη σφαγή καθώς δεν συμμετείχε στην εξέγερση κατά της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Αλλαγή σκηνικού: (Δίπλα σε μια βρύση ή πηγάδι όπου Χιώτισσες βάζουν νερό σε στάμνες...)

Ευτυχία: Τι έγινε Λυκούργο; Πού πάτε;

Λυκούργος: Τρέχα να κρυφτείς Ευτυχία. Τρέχα! Μάλλον, πάρε την οικογένειά σου και φύγετε από το νησί.

Ευτυχία: Τι είναι αυτά που λες; Μη με τρελαίνεις!

Λυκούργος: Άκουσέ με Ευτυχία! Κάμε αυτό που σου λέω. Η εξέγερση απέτυχε. Οι Οθωμανοί έρχονται για αντίποινα. Πήγαινε βρες βάρκα να φύγεις!

Ευτυχία: Ω Χριστέ μου! Τι άσχημα χαμπέρια μου ξεφούρνισες Λυκούργο...

Λυκούργος: «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω! Ευτυχία. «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω!

.....

Αλλαγή σκηνικού: (Στο σπίτι του κυρ-Γιώργη. Η κυρα-Ισμήνη μαγειρεύει)

Κυρα-Ισμήνη: Τι θα γίνει Γιώργη; Λες να μας έρθουν κι εδώ!

Κυρ-Γιώργης: Ας ελπίζουμε όχι! Άσε με στη θλίψη μου Ισμήνη. Τέσσερα ξαδέρφια έχασα χτες!

Κυρα-Ισμήνη: Εγώ δεν έχασα; Πονώ και φοβάμαι Γιώργη. Φοβάμαι!

Κυρ-Γιώργης: Κουράγιο Ισμήνη. Κουράγιο να δείξουμε τούτες τις δύσκολες ώρες. Ο Σουλτάνος τρελάθηκε. Ο Αλέξανδρος πού είναι;

Κυρα-Ισμήνη: Βγήκε στο χωριό.

Αλέξανδρος: Μπαμπά, τους είδα! Έρχονται με σπαθιά!

Ντελάλης: Κρυφτείτε χωριανοί! Έρχονται οι Οθωμανοί!

Κρυφτείτε χωριανοί! Έρχονται οι Οθωμανοί!

Κρυφτείτε χωριανοί! Έρχονται οι Οθωμανοί!

Κυρ-Γιώργης: Γυναίκα πάρε τα παιδιά. Θα σας κατεβάσω στο πηγάδι.

Κυρα-Ισμήνη: Γιώργη...μα!

Κυρ-Γιώργης: Χτες δεν αφήκαν ζωντανό στην πόλη! Δεν έχουμε επιλογές. Έχει μισό μέτρο νερό. Μη φοβάστε. Να περάσει η μπόρα και θα σας βγάλω...

Αλέξανδρος: Εσύ πού θα είσαι μπαμπά;

Κυρα-Ισμήνη: Γιώργη...

Κυρ-Γιώργης: Ήντα θες μωρέ γυναίκα; Έλα δω... (την αγκαλιάζει). Να έχεις πίστη! Μόλις φύγουν θα σας ανεβάσω.

Μαρία: Μπαμπά καίνε τα σπίτια μέσα στο χωριό! *(βλέπει από το παράθυρο καπνούς)*

Κυρα-Ισμήνη: Ακούς τις κραυγές Γιώργη μου;

Κυρ-Γιώργης: Τις ακούω Ισμήνη! Τις ακούω. Ας μας συγχωρέσει και ας μας λυπηθεί ο Θεός.

Κυρα-Ισμήνη: Μα τι τους κάναμε και μας σκοτώνουν; Μας σκοτώνουν Γιώργη μου. Τα παιδιά...

Κυρ-Γιώργης: Τίποτα δεν θα πάθετε! Πάμε γρήγορα!

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Όλα έγινα γρήγορα... καπνοί, φωτιές, κραυγές παντού. Το χρώμα κοκκίνισε με αίμα χιώτικο.

Αλλαγή σκηνικού: (Μέσα στο πηγάδι...)

Μαρία: Μπαμπάαα... ε μπαμπάααα!

Κυρα-Ισμήνη: Σώπα Μαράκι μου! Θα έρθει ο πατέρας σου σε λίγο. Τώρα θα κρύβεται κι εκείνος.

Μαρία: Μα έχει αρχίσει να σκοτεινιάζει...και σταμάτησαν και οι φωνές και η φασαρία.

Κυρα-Ισμήνη: Υπομονή παιδί μου. Έχεις δίκιο. Όλα σώπασαν. Μάλλον θα έφυγαν.

Αλέξανδρος: Βοήθειααα....

Κυρα-Ισμήνη: Γιώργηηηη....

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Μα ο κυρ Γιώργης δεν απαντούσε. Ποτέ δεν απάντησε!

Τα γυναικόπαιδα, όσα γλίτωσαν από τη μανία των Οθωμανών πιάστηκαν αιχμάλωτοι και πουλήθηκαν σκλάβοι σε χώρες της Δύσης και της Ανατολής.

Αλλαγή σκηνικού: (Σε μια αποθήκη... είναι δεμένες χειροπόδαρα- Ο Εβραίος μετράει τα κέρματά του)

Ανθίπη: Καίτη κι εσύ εδώ;

Καίτη: Ανθίπη... πόσο χαίρομαι που είσαι ζωντανή!

Ανθίπη: Κάλιο να 'μουν δυο μέτρα κάτω από το χώμα!

Δεσποινιώ: Τι λόγια είναι αυτά;

Ανθίπη: Μου 'πήραν τα παιδιά μου και μου σκότωσαν τον άντρα! Τι να την κάμω τη ζωή!

Καίτη: Άκουσέ με Ανθίπη! Κι εμένα ξέκαμαν τη φαμίλια μου. Πόνο αβάσταχτο κουβαλώ! Μα να ξέρεις ... Δεν θα το βάλω κάτω! Θα γλιτώσω και θα πάρω εκδίκηση! Θα κάνουμε κουράγιο. Θα μείνουμε ζωντανές, να πάρουμε εκδίκηση από αυτά τα σκυλιά!

Δεσποινιώ: Παραλογίζεσαι Καίτη. Γυναίκα πράμα. Τι να κάμεις εσύ;

Καίτη: Κάτσε και θα δεις!

Έι εσύ κανίβαλε... πού μας πάτε;

Έι εσύ ελεεινέ και τρισάθλιε...

Εβραίος: Θε μένα μιλάθ καλέ κυρά;

Δεσποινιώ: Όχι καλέ μου Έβραϊε! Δεν μιλήσαμε σε εσάς!

Έβραίος: Αααα...καλά! Γιατί νόμιδα ότι μίληθε θε μένα!

Δεσποινιώ: Όχι αφέντη. Δεν μίλησε σε σένα! Καίτη, θες να μας σκοτώσουν;

Καίτη: Κάλιο να με σκοτώσουν παρά να με πουλήσουν σκλάβο!

Εεεε... εσύ, Έβραϊε,,,

Εβραίος: Θε μένα μιλάθ καλέ κυρά;

Δεσποινιώ: Όχι όχι! Δεν μιλεί σε σας αφέντη!

Καίτη: Ναι. Για gel burda!

Δεσποινιώ: Είσαι τρελή;

Καίτη: Σώπα Δεσποινιώ!

Έχω να σου κάμω μια προσφορά Εβραϊέ!

Εβραϊός: Χιώτιθα κάτσε κάτω και θταμάτα! Δεν με νοιάζουν οι προθοφορέθου! Θα φωνάκθω τον αρχηγό!

Καίτη: Καλά...τι να σου πω! Εσύ θα χάσεις...Αφού δεν θες τα χρήματα...

Εβραϊός: Ορίθτε; Τι μουργούριθεθ;

Καίτη: Λέω...άμα δεν θες τα χρήματα εντάξει...Αφού δεν θες να ακούσεις την προσφορά μου;

Εβραϊός: Μια κουβέντα είπαμε ρε Χιώτιθα... για πεθ λουπόν...

Καίτη: Θα σου δώσω 2 χρυσά νομίσματα αν μας αφήσεις να φύγουμε... Δεν θα το καταλάβει κανείς...

Εβραϊός: Δεν γίνεται αυτό κυρά! Έχω υποχρέωθ να θαθ παραδώκω θτον πραματευτή!

Δεσποινιώ: Στο είπα! Ο άνθρωπος δεν είναι φιλοχρήματος!

Καίτη: 4 χρυσά και 600 φράγκα. Αδίσταχτε φραγκοφονιά!

Εβραϊός: Τώρα μιλάθ θωθτά κυρά!

Καίτη: Ε.. σας ξέρω εσάς! Από τι φάρα βαστάτε...

Εβραϊός: Τι 'ναι του δω που λάμπει;

Ανθίπη: Δεν είναι για τα μούτρα σου Εβραϊέ!

Εβραϊός: Χρυθό κολιέ! Φέρτο!

Ανθίπη: Τι κολιέ βρε αντίΧρηστε! Σταυρουδάκι είναι!

Εβραϊός: Ό,τι και να 'ναι...χρυθό είναι! (το αρπάζει)

Ανθίπη: Τον εμπιστέυεσαι μωρέ Καίτη αυτόν τον φραγκοφονιά;

Εβραϊός: Με προθβάλειθ κυρούλα! Ο λόγοθ του Θαμπάτ είναι θυμβόλαιο! Μόλιθ νυχτώθει θα έρθω να θαθ λύθω και αμέτε θτο καλό! Αφού βέβαια μου δώθειθ τα χρήματα!

Καίτη: Εντάξει Σαμπάτ!

Εβραϊός: Μα να κθέρειθ! Αν με κθεγελάθειθ και δεν φέρειθ τα φράγκα, θα πεθάνειθ!

Καίτη: Αν δεν μας αφήσεις λύτερες να δεις εσύ τι θα πάθεις...

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Η Καίτη και η Δεσποινιώ κατάφεραν τελικά να γλιτώσουν. Βρήκαν καταφύγιο στη Σάμο όπου πήγαν εκεί με ένα ιδιόκτητο καράβι.

.....

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Οι Οθωμανοί έκαψαν σπίτια και σκότωσαν όλα τα παιδιά κάτω των 3 ετών, όλους τους άνδρες από 12 ετών και πάνω, καθώς και όλες τις γυναίκες από 40 ετών και πάνω, με εξαίρεση αυτούς που ήταν πρόθυμοι να ασπαστούν το Ισλάμ.

Αλέξης: Τι σημαίνει να ασπαστούν το Ισλάμ;

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Να γίνουν μουσουλμάνοι.

Τελικά, περισσότεροι από 40.000 κάτοικοι του νησιού σφαγιάστηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν ενώ μεγάλο μέρος του πληθυσμού διέφυγε προς τα Ψαρά, τις Κυκλάδες και την Πελοπόννησο. Στο νησί της Χίου έμειναν περί τους 1.000 - 2.000 χιλιάδες άνθρωποι και περί τους 20.000 διέφυγαν ... Όλοι οι υπόλοιποι **εκτός των αγοριών από 3 - 12 ετών και των γυναικών από 3 - 40 ετών που αιχμαλωτίστηκαν και πουλήθηκαν από Εβραίους δουλεμπόρους** σε παζάρια της Δύσης και της Ανατολής, σφάχθηκαν ανελέητα.

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης από τα Ψαρά και ο Ανδρέας Πιπίνος από την Ύδρα κατόρθωσαν με τα πυρπολικά τους να μπουν μέσα στο λιμάνι της Χίου, τη νύχτα της 6ης Ιουνίου (1822), όταν οι Τούρκοι γιόρταζαν το Μπαϊράμ και συμποσίαζαν στα πλοία τους. Ο ναύαρχος Καρά Αλής είχε καλέσει στη ναυαρχίδα τους αξιωματικούς του στόλου για ολονύχτιο γλέντι.

Ο Κανάρης κατόρθωσε να γαντζώσει το πυρπολικό του στη ναυαρχίδα και να του βάλει φωτιά. Ο Πιπίνος το κόλλησε στην υποναυαρχίδα, αλλά δεν το γαντζωσε καλά, αυτό ξεκόλλησε και παρασυρόμενο από τον αέρα κάρφη χωρίς να κάνει ζημιά. Όμως το πυρπολικό του Κανάρη μετέδωσε τη φωτιά στη ναυαρχίδα και γρήγορα πήρε φωτιά η μπαρουταποθήκη της, τινάζοντας τη ναυαρχίδα στον αέρα. 2.000 Τούρκοι βρήκαν το θάνατο μεταξύ των οποίων και ο ίδιος ο αρχηγός του στόλου, ο Καρά Αλή, ο οποίος χτυπημένος από ένα καμένο κομμάτι καταρτιού μπήκε σε μία βάρκα και ξεψύχησε μόλις έφτασε στην ακτή. Το κατόρθωμα αυτό ενθουσίασε την Ελλάδα και όλο τον κόσμο και ενέπνευσε πολλούς σημαντικούς ξένους λογοτέχνες.

Η Ιομήνη, ο μικρός Αλέξης και το Μαράκι, χάριν στον πατέρα τους τον κυρ Γιώργη γλίτωσαν και με τη βοήθεια ντόπιων διέφυγαν στη Σύρο. Μετά από

χρόνια τα παιδιά τους ξαναγύρισαν στη Χίο...και άρχισαν να χτίζουν ξανά τη ζωή τους μέσα από τα συντρίμια.

90 χρόνια αργότερα από τη σφαγή της Χίου από τους Τούρκους, στις 12 Νοεμβρίου του 1912, ο ελληνικός στρατός αποβιβάστηκε στη Χίο και απελευθέρωσε την πόλη από τους Οθωμανούς. Από τότε είμαστε μέρος του Ελληνικού κράτους! Κι έτσι σήμερα εδώ, σε τούτη εδώ την άκρη της Ελλάδας, σε τούτα τα ματωμένα χρώματα, μιλάμε ελληνικά και όχι τούρκικα.

Αλέξης: Μπαμπά, κι εμείς δεν έχουμε ένα πηγάδι στο σπίτι στο χωριό;

Μπαμπάς: Κι εμείς γιε μου. Κι εμείς!

Χριστίνα: Και εκεί κοντά στο πηγάδι δεν είναι το μνήμα του προπάππου σου; Αλήθεια, ποτέ δεν μου είπες γιατί γράφει πάνω στην πλάκα... «έπεσε ηρωικά».

Αλέξης: Πώς τον έλεγαν μπαμπά;

Μπαμπάς: Γιώργη παιδιά μου. Γιώργη...

Αλέξης: Μπαμπά δεν σε έχω ρωτήσει ποτέ. Την πρόγιαγιά σου πώς την έλεγαν;

Μπαμπάς: Ιομήνη...βασανισμένη γυναίκα! Τι λες λοιπόν; Αξίζει να έρθεις στην παρέλαση για την απελευθέρωση της Χίου μας;

Αλέξης: Πάντα άξιζε μάλλον! Καημένε κυρ Γιώργη! Καλέ μου κυρ Γιώργη!

Ο Αλέξης αφήνει ένα λουλούδι στον τάφο του προπάππου του.

